

Posudek oponenta rigorózní práce Bc. Jan Ullmanna
Crimen falsi a příbuzné skutkové podstaty

Autor, Bc. Jan Ullmann, předložil svou rigorózní práci na téma vývoje zločinů nazývaných v římském právu *crimen falsi*, *crimen repetundarum*, *peculatus* a *stellionatus*. Zvolené téma je tedy zasazeno do okruhu trestního práva římského. Jde o téma, k němuž sice existuje množství sekundární literatury, přesto však nepatří k běžným tématům volených studenty pro vypracování ať již diplomové nebo – jako v tomto případě – rigorózní práce. Oponent v této souvislosti oceňuje autorův analytický a srozumitelně deskriptivní přístup k této materii, které se – podle svých slov v úvodu práce – věnuje již od roku 2015.

Práce o 127 číslovaných stranách (nečíslován je titul, čestné prohlášení, poděkování a obsah) se formálně dělí na tři kapitoly, kterým předchází poměrně obsáhlý úvod, a které následuje neméně obsáhlý závěr. V předložené práci nechybí ani další náležitosti požadované pro tento typ práce, tj. seznam zkratek, seznam pramenů a zdrojů (tj. použité literatury), abstrakt (anglicky a česky) a seznam klíčových slov v češtině a v angličtině).

V úvodu (str. 9 – 16) objasňuje autor na prvním místě cíle práce, přičemž uvádí, že autorovým cílem je „vytvoření komplexního rozboru vývoje právní úpravy“ výše uvedených zločinů, od nejstarších dob až po dobu vlády císaře Justiniána. Oponent konstatuje, že takto ambiciózně pojaté cíle u rigorózní práce působí snad až přehnaně. Autor pak dále objasňuje základní fakta, potřebná k pochopení metody autorova zkoumání uvedené problematiky.

Sám autor v úvodu konstatuje, že „práce je ... rozdělena do tří částí“ (str. 2). První kapitola „Doba královská a počátky římského trestního práva“ (str. 6 – 14) přibližuje zakotvení římského trestního práva, ale vlastně celého právního řádu, v myšlenkovém světě Římanů. Tato kapitola obsahuje asi nejvíce „přesahových“ úvah, tedy úvah, které propojují čistě právní materii s vlastním životem římské společnosti a bez nichž je pochopení jakéhokoli právního tématu neúplné, ne-li zcela nemožné. Kapitoly druhá „Římská republika“ (str. 15 – 69) a třetí „Císařství“ (str. 70 – 110) pak postupují logicky v čase a přinášejí náhled na zkoumanou tematiku v mnohem větším přiblížení.

Závěr (str. 111 – 119) je pak shrnutím hlavních bodů předložené práce. Partie, uvádějící použitou literaturu odkazuje na 14 položek edice pramenů a na 39 položek sekundární literatury (monografie i odborné články) s jazykovým záběrem (včetně překladů) čeština –

angličtina – itaština – latina. V několika případech zmiňuje autor použití internetových zdrojů a v této souvislosti by oponent uvítal uvedení i data přístupu. Rozsah a výběr použité literatury považuje oponent za adekvátní předložené práci.

Pokud jde o obsah, nemá oponent k předložené práci výhrady.

Pokud jde o formální stránku předložené práce, tedy s ohledem na vlastní obsah, nevykazuje práce žádné problematické aspekty. Práce je přehledně a srozumitelně členěna, jednotlivá otevíraná témata na sebe plynule navazují a je jim podle názoru oponenta věnována adekvátní a proporční pozornost. Ohledně čistě formálních aspektů předložené práce konstatuje oponent zbytečné množství drobných překlepů a chyb, které prostupují celou práci, nemá smysl je tedy zde vypočítávat. Jde ale o drobnosti, které v celkovém dojmu působí sice nepatřičně, ale nesnižují hodnotu práce jako celku.

Jestliže se oponent v úvodu tohoto posudku pozastavil nad snad příliš ambiciózním cílem autora, musí potvrdit, že autor tohoto cíle dosáhl. Nebýt oněch drobných formálních „vad na kráse“, bylo by možné konstatovat, že práce je předložena na profesionální úrovni. Tak jako tak, práce vysoce převyšuje standardy podobných prací.

Práci doporučuji k obhajobě.

Při obhajobě by bylo vhodné, aby autor podal bližší vysvětlení procesu laicizace trestního práva ve starší době římské.

V Praze, dne 5. listopadu 2017

JUDr. David Falada, Ph.D.